

Notitie zienswijzen gemeenteraden op het ontwerp-wijzigingsvoorstel GR AVU

Aan de Colleges van Burgemeester en wethouders
van de AVU-gemeenten

Soest, 31 mei 2023

Geacht College,

Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. In deze wet is onder andere vastgelegd welke procedure moet worden gevolgd ten aanzien van ingediende zienswijzen op het ontwerp-wijzigingsvoorstel GR AVU. Het Dagelijks Bestuur reageert op de ingebrachte zienswijzen en stuurt deze reacties uit naar alle colleges, met het verzoek deze aan te bieden aan de gemeenteraden. Tevens worden de reacties van het Dagelijks Bestuur gevoegd bij het voorstel aan het Algemeen Bestuur betreffende het vaststellen van het wijzigingsvoorstel GR AVU en wordt in het voorstel aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt.

Reacties van de gemeenten

De gemeenteraden zijn verzocht om zienswijzen op het ontwerp-wijzigingsvoorstel voor 1 februari 2023 in te dienen dan wel te laten weten geen zienswijze te zullen indienen. In een enkel geval is uitstel gevraagd met één maand. Van de 25 deelnemende gemeenten hebben er 16 van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, te weten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, De Bilt, Houten, Leusden, Lopik, Oudewater, Soest, Stichtse Vecht, Renswoude, Utrechtse Heuvelrug, Utrecht, Veenendaal, Woerden en Wijk bij Duurstede. De reacties van de genoemde gemeenten zijn instemmend. De gemeenten Houten, Utrecht en Veenendaal hebben behalve de instemmende reactie ook zienswijzen ingediend.

Zienswijzen

Houten en Utrecht

De raden van de gemeenten Houten en Utrecht onderstrepen met de ingediende zienswijze de door de AVU voorgestelde wijzigingen inhoudelijk en de gevolgde procedure. Wel benadrukken de raden dat de betrokkenheid van de gemeenteraden bij belangrijke besluiten zoals de aanbesteding van de hoofdstromen of besluiten met een groot effect op de transitie naar de circulaire economie, ook in de toekomst moet zijn gewaarborgd.

Veenendaal

De Raad van de gemeente Veenendaal wenst:

- a. in de artikelen 15 en 23 een nadere invulling van de afspraken over de wijze waarop informatie wordt aangeleverd;
- b. in artikel 40, vernummerd 42, een nadere invulling van de afspraken over de gevolgen van uittreding.

Voorstel:

De Raad van de gemeente Veenendaal stelt voor:

- a. om de artikelen 15 en 23 aan te vullen met de tekst uit de model-raadsbrief "Informeel organiseert de AVU raadsinformatiebijeenkomsten wanneer er belangrijke besluiten moeten worden genomen

en voorziet de AVU de raden ongevraagd en desgewenst van informatie door middel van notities en presentaties.

- b. te onderzoeken of het voldoende is om de uittredingsregeling AVU 2020 als bijlage bij de GR AVU te voegen waardoor afspraken vastliggen over de gevolgen van uittreding.

Reactie op de zienswijzen

Ten aanzien van de zienswijzen van de gemeenteraden van Houten en Utrecht;

In essentie is de AVU een collegeregeling en informeert de raden via de colleges van de deelnemende gemeenten. In de GR is tevens vastgelegd dat de begroting voor het indienen van zienswijzen en de concept-jaarstukken ter informatie aan de raden dienen te worden voorgelegd. Wanneer het Algemeen Bestuur van mening is dat andere informatie met de gemeenteraden dient te worden gedeeld c.q. de gemeenteraden dienen te worden betrokken in het besluitvormingsproces, zal dit bestuur daartoe besluiten.

- Omdat de afzonderlijke leden van het Algemeen Bestuur zoals is vastgelegd in artikel 15 lid 7 om informatie kunnen verzoeken, hoeft dit niet nader in de GR AVU te worden omschreven. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt, kan door de afzonderlijke leden van het Algemeen Bestuur worden voorgesteld, doch wordt bepaald door het Algemeen Bestuur.
- Aanbestedingen behoren tot de uitvoerende taken. Dat hierbij keuzes voor wat betreft duurzaamheid, circulariteit, logistieke efficiency en sociale inzet gemaakt moeten worden, is een gegeven. Sinds 2013 worden de gemeenten middels werkgroepen van ambtenaren betrokken bij aanbestedingen en komen deze keuzes aan de orde. Voor de grote aanbestedingen van de verwerkingscontracten van fijn en grof restafval en gft is het gebruikelijk dat de marktorientatie en de aanbestedingsstrategie worden behandeld in het Algemeen Bestuur van de AVU. De gemeenteraden worden over deze aanbesteding geïnformeerd via notities. Het Algemeen Bestuur van de AVU kan daarnaast besluiten een informatiebijeenkomst voor de gemeenteraadsleden te laten organiseren door de AVU.

Ten aanzien van de zienswijze van de gemeenteraad van Veenendaal lid:

- a. In essentie is de AVU een collegeregeling en informeert de raden via de colleges van de deelnemende gemeenten. In de GR is tevens vastgelegd dat de begroting voor het indienen van zienswijzen en de concept-jaarstukken ter informatie aan de raden dienen te worden voorgelegd. Wanneer het Algemeen Bestuur van mening is dat andere informatie met de gemeenteraden dient te worden gedeeld c.q. de gemeenteraden dienen te worden betrokken in het besluitvormingsproces, zal dit bestuur daartoe besluiten.
- Omdat de afzonderlijke leden van het Algemeen Bestuur zoals is vastgelegd in artikel 15 lid 7 om informatie kunnen verzoeken, hoeft dit niet nader in de GR AVU te worden omschreven. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt, kan door de afzonderlijke leden van het Algemeen Bestuur worden voorgesteld, doch wordt bepaald door het Algemeen Bestuur.
- b. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat zowel gemeenschappelijke regelingen voor onbepaalde tijd als gemeenschappelijke regelingen voor bepaalde tijd regels moeten bevatten over uittreding. Niet alleen de gevolgen van uittreding moeten worden vastgelegd, ook de voorwaarden waaronder een deelnemer kan uittreden moeten in de gemeenschappelijke regeling zelf zijn opgenomen. De bepalingen over uittreding omvatten in ieder geval bepalingen over de gevolgen

voor het vermogen van de gemeenschappelijke regeling voor de deelnemende gemeenten, overigens is een eigen vermogen bij de AVU niet aan de orde.

Een deelnemend bestuursorganen aan een gemeenschappelijke regeling neemt zelf het besluit tot uittreding. Het algemeen bestuur bepaalt wat de gevolgen zijn van uittreding. Meestal is in de gemeenschappelijke regeling geregeld per welke datum uittreding mogelijk is. Als sprake is van een collegeregeling, besluit het college van de uittredende deelnemer tot uittreding en is toestemming van de raad vereist.

Uittreding brengt uiteraard kosten voor de achterblijvers met zich mee en het is redelijk dat daar een bedrag tegenover staat: een uittreed- of uittredingsom om de schade die de uittreding veroorzaakt, te compenseren. De uittredingsregeling voorziet in de gevolgen van uittreding van een deelnemende gemeente. Het verwijzen naar deze regeling is bij nadere beschouwing van de Wgr niet voldoende. Om aan de Wgr te voldoen, zal naast de verwijzing naar de uittredingsregeling, ook de wijze van bepaling van de uittreedsom worden opgenomen.

De Wgr kent een geschillenregeling voor geschillen tussen deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling of tussen een deelnemer en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling over de uitvoering van de regeling. Deze geschillen worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten. Een geschil over de hoogte van een uittreedsom valt bij uitstek onder deze geschillenregeling. De regeling is een vorm van administratief beroep. Dit betekent dat geen plaats is voor toepassing van de bezwaarprocedure.

Ten gevolge van de overwegingen onder b. naar aanleiding van de zienswijze van de gemeente Veenendaal, wordt artikel 40, vernummerd 42 in het ontwerp-wijzigingsbesluit aangepast.

- Artikel 40, vernummerd 42, zal als volgt worden aangepast:

Artikel 42 Uittreding

1. Voor uittreding uit de regeling wordt een opzegtermijn van ten minste één jaar in acht genomen. Gedurende drie jaar na de datum van toetreding tot de regeling is uittreding niet mogelijk.
2. Het college dat wil uittreden brengt zijn voornemen daartoe bij aangetekende schrijven ter kennis van het algemeen bestuur.
3. Een ontwerpuittredingsbesluit wordt ten minste acht weken voordat het algemeen bestuur dit vaststelt aan de gemeenteraden van de deelnemers toegezonden. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen op het ontwerpuittredingsbesluit ter kennis te brengen van het algemeen bestuur.
4. Alle kosten die de uittreding met zich meebrengt zijn voor rekening van het uittredende college.
5. Het algemeen bestuur bepaalt de hoogte van de uittredingsom bij besluit genomen met een meerderheid van ten minste twee derde gedeelten van de uitgebrachte stemmen.
6. Het algemeen bestuur kan zich bij het bepalen van de uittredingsom laten adviseren door een extern deskundige.
7. Het algemeen bestuur regelt de overige gevolgen van de uittreding.
8. De Uittredingsregeling AVU 2020 is van toepassing.

Vernummerd wordt lid 6 naar lid 11;

Vernummerd wordt lid 7 naar lid 12;

Vernummerd wordt lid 8 naar lid 13;

Ingevoegd wordt lid 6:

6. Het openbaar lichaam brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom.

Ingevoegd wordt lid 7:

7. De voorlopige respectievelijk definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten. De frictiekosten en desintegratiekosten worden berekend op basis van de principes van goed koopmanschap en de principes van accounting.

Ingevoegd wordt lid 8:

8. Onder frictiekosten worden verstaan alle incidentele kosten te maken door het openbaar lichaam die het directe gevolg van de beslissing tot uittreding van een deelnemer.

Ingevoegd wordt lid 9:

9. Onder desintegratiekosten worden verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door het openbaar lichaam die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding.

Ingevoegd wordt lid 10:

10. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing op kosten te dragen door het openbaar lichaam die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan binnen een periode van 5 jaar vanaf het moment van uittreding als direct gevolg van de uittreding.

Gewijzigd wordt lid 13 vernummerd:

13. De Uittredingsregeling AVU 2020, dan wel hierop volgende uittredingsregelingen zijn van toepassing.

Het Dagelijks Bestuur van de AVU,
namens hen,

Hoogachtend,

Was getekend

Frans van Dijk,
directeur